

on-line >>> www.alnari.rs
mail to >>> office@alnari.rs

Naziv originala:
Clive Cussler and Justin Scott
THE SPY

Copyright © 2010 by Sandecker, RLLLP
Translation Copyright © 2012 za srpsko izdanje Alnari d.o.o.

ISBN 978-86-7710-857-1

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

KLAJ V KASLER

i Džastin Skot

Špijun

avantura Ajzaka Bela

Preveo Vladimir D. Nikolić

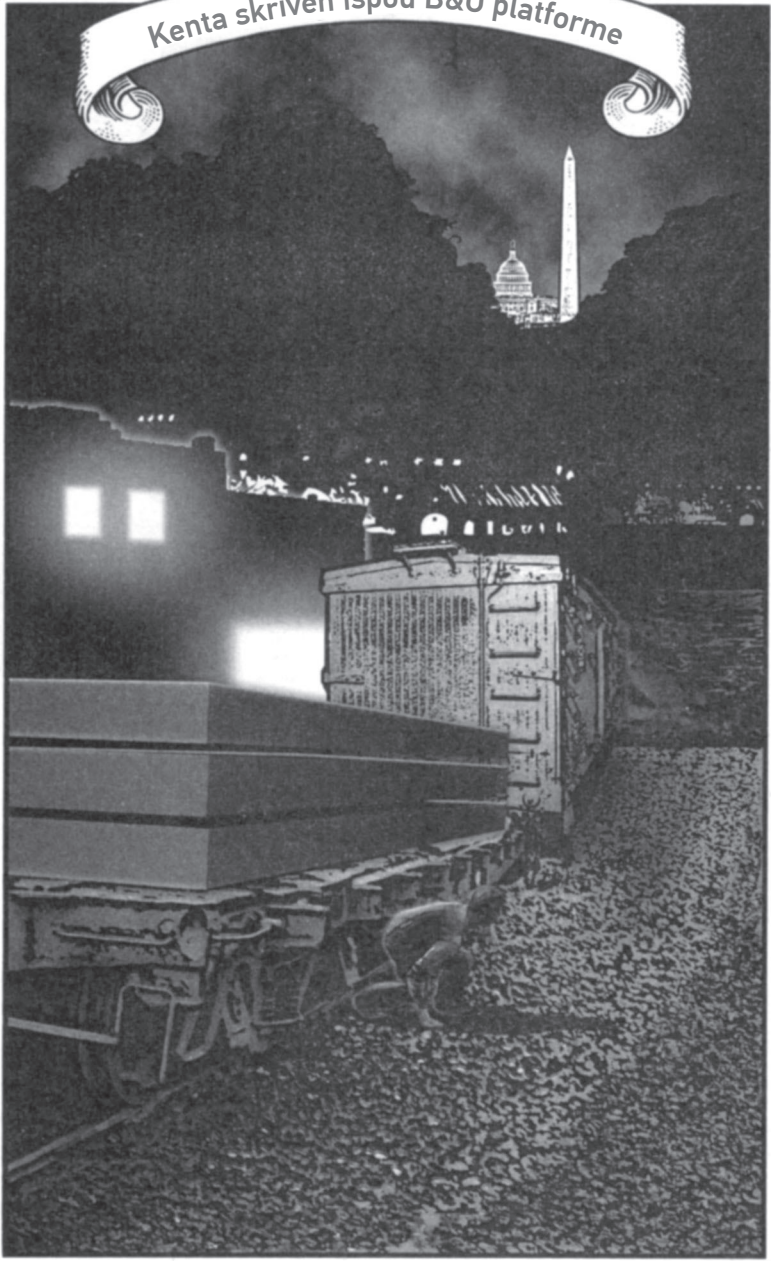
alnari
PUBLISHING

Beograd, 2012.

Za Amber

**TOBDŽIJINA
KĆERKA**

Kenta skriven ispod B&O platforme

1.

17. MART 1908.

VAŠINGTON, DISTRIKT KOLUMBIJA

Vojno brodogradilište u Vašingtonu spavalo je kao mirni antički grad koji čuvaju debeli zidovi i reka. Starci su stražarili i vukući noge obilazili fabrike, skladišta, prodavnice i barake. Izvan ograđenog prostora uzdizalo se brdašce sa zamračenim radničkim kućama. Iznad vrha su virili kupola Kapitola i Vašingtonov spomenik, svetlucajući pod punim mesecom poput polarnog leda. Oglasila se sirena lokomotive. Voz se približio, bljujući vodenu paru i klepećući zvonom.

Dežurni marinci otvorili su Kapiju Severne železnice.

Niko nije video Jamamota Kentu skrivenog ispod platforme otvorenih teretnih kola železničke kompanije *Baltimor i Ohajo*, koja je lokomotiva dovezla u dvorište. Točkovi kola-platforme stenjali su pod teretom 35,56 centimetara debelih oklopnih čeličnih ploča iz Betlehema u Saveznoj Državi Pensilvaniji. Kočničari su otkočili vagon na sporednom koloseku, a lokomotiva se povukla nazad.

Jamamoto kliznu na šljunak između drvenih pragova i šina. Nepomično je ležao sve dok se nije uverio da ga niko nije opazio. Potom je krenuo duž šina prema skupini trospratnih građevina od opeke i gvožđa, u kojima se nalazila fabrika topova.

Mesečeva svetlost odbijala se od visokih prozora građevine, a crvenkasti sjaj visokih peći obasjavao je ogromnu topionicu. Glomazne dizalice nestajale su u senkama ispod krova. Kolosalni topovi bojnih brodova, teški i po pedeset tona, ležali su razbacani po podu proizvodnog postrojenja kao da je žestok uragan izlomio čeličnu šumu.

Jamamoto, sredovečni Japanac s prosedim pramenovima u blistavo-crnoj kosi i samopouzdanim, dostojanstvenim držanjem, pažljivo je zaoobilazio ustaljene stražarske rute i pomno proučavao ogromne strugove za topove, mašine za žlebljenje cevi i visoke peći. Posebnu pažnju obratio je

na duboke bazene u podu, jame ozidane opekom, koje su se sužavale ka dnu, gde su se topovi sklapali stezanjem čeličnih košulja oko cevi dugačkih petnaest metara. Oko mu je bilo oštro, izvežbano sličnim potajnim obilascima britanskog *Vikersa* i nemačkog *Krupa*, fabrika mornaričke artiljerije, kao i ruskih carskih fabrika artiljerije u Sankt Peterburgu.

Ulaz u laboratorijsko skladište, gde su inženjeri i naučnici čuvali materijal, obezbeđivala je staromodna brava. Jamamoto je obi za tren oka. U skladištu je pretražio ormane u potrazi za jodom. Sipao je 170 grama svetlucavih plavo-crnih kristala u kovertu. Potom je na formularu za trebovanje naškrabao „kristali joda, 170 grama“, dodavši inicijale „A. L.“, legendarnog glavnog inženjera u fabrici topova – Artura Langnera.

U udaljenom krilu dugačke građevine, pronašao je probni keson* gde su stručnjaci za brodske oklope simulirali napade torpeda i merili silu udara podvodnih eksplozija. Pretražio je i njihov magacin. Pomorske velesile, u planetarnoj trci izgradnje modernih bojnih brodova, grozničavo su eksperimentisale s torpedima naoružanim TNT eksplozivom, ali Jamamoto je primetio da su se Amerikanci i dalje držali formula baziranih na TNC-u, trinitroceluloznom barutu. Ukrao je svilenu vrećicu bezdimnog kordita MD.**

Dok je otvarao domarev orman, da mazne i bocu tečnog amonijaka, čuo je korake. Krio se u ormanu sve dok stražar storkelja nije prošao i nestao među topovima.

Jamamoto se brzo i nečujno popeo uz stepenice.

Kancelarija Artura Langnera u potkrovlju, nikada zaključana, bila je slika i prilika radionice ekscentrika čija je genijalnost spajala rat i umetnost. Nacrta za zatvarače topovskih cevi i vizionarske skice granata s dosad nečuvanom razornom moći delili su prostor radionice sa slikarskim štafelajem, omanjom bibliotekom, violončelom i koncertnim klavirom.

Jamamoto je stavio kordit, jod i amonijak na poklopac klavira i proveo ceo jedan sat mirno proučavajući tehničke nacрте. „Budite oči i uši Japana“, propovedao je učenicima u špijunskoj školi Društva crnog okeana, u onim rtkim prilikama kada mu je dužnost dozvoljavala da boravi kod kuće. „Iskoristite svaku priliku da sve zapamtite, bez obzira na to da li je cilj misije obmana, sabotaža ili ubistvo.“

* *Keson*, zvono za ronjenje, odnosno vazdušna komora, obično od čelika ili armiranog betona, za rad pod vodom. (Prim. prev.)

** Kordit MD (MD od *MoDified* – modifikovan) predstavlja mešavinu 65% trinitroceluloznog baruta (TNC), 30% nitroglicerina i 5% vazelina. (Prim. prev.)

Ono što je video bukvalno ga je prestrašilo. Topovi kalibra 305 milimetara, na koje je naišao na fabričkom podu, imali su domet deset kilometara i koristili su granate koje su mogle da probiju najnovije ojačane bočne oklope trupa bojnih brodova. Međutim, u Langnerovoj kancelariji tek su se rađale nove ideje. Našao je idejne nacрте za topove kalibra 381 mm, pa čak i za 406 mm, dvadeset metara dugačka čudovišta koja su mogla da hitnu tonu razornog eksploziva preko Zemljinog zakrivljenja. Nije pronašao kako su planirali da upravljaju i nišane tim oružjem. Domet je bio van pameti, tako da sigurno neće moći da koriguju nišan na osnovu mlaza vode posle probnog hica. U svakom slučaju, smela maštovitost koju je zatekao upozorila ga je kako je samo pitanje vremena kada će američka *Nova mornarica* izmisliti dosad nepoznate koncepte za upravljanje paljbom.

Jamamoto je gurnuo svežanj banknota u sto glavnog konstruktora topova – pedeset zlatnih sertifikata u vrednosti od po dvadeset američkih zlatnih dolara – kudikamo više nego što čak i jedan genijalni inženjer može da zaradi za godinu dana u fabrici za izradu vojne opreme i naoružanja.

Mornarica SAD je već bila treća po veličini i snazi na svetu, odmah iza britanske i nemačke. Američka Severnoatlantska flota – bestidno prekrštena u Veliku belu flotu – krstarila je morima i uspostavljala autoritativno prisustvo Sjedinjenih Država širom sveta. Pritom Velika Britanija, Nemačka, Rusija i Francuska nisu bile američki neprijatelji. Prava misija Velike bele flote bila je da paradiranjem golim čelikom i sirovom silom pripreti Japanskom carstvu. Amerika se namerila da ovlada Tihim okeanom od San Franciska do Tokija.

Samo što Japan to neće dozvoliti, pomislio je Jamamoto s ponosnim osmehom.

Prošle su svega tri godine otkako je iz krvi Rusko-japanskog rata izronio novi gospodar zapadnog Tihog okeana. Moćna Rusija pokušala je da prinudi mali Japan da ostane na svom ostrvu, ali ubrzo se u Port Arturu zavijorila japanska zastava, a cela ruska Baltička flota završila je sto metara ispod površine vode, na dnu moreuza Cušima. A za tu pobeđu su većim delom bili zaslužni i japanski špijuni koji su se infiltrirali u rusku mornaricu.

Dok je zatvarao fioku u koju je ubacio novac, imao je nelagodno osećanje da ga neko posmatra. Pogledao je preko stola i susreo se sa smelim pogledom prelepe žene čija je fotografija stajala u srebrnom okviru. Prepoznao je Langnerovu tamnokosu kćerku i s divljenjem odao priznanje fotografu koji je verodostojno uhvatio njene prodorne oči. Na fotografiji je lepršavim rukopisom stajala posveta: „Mome ocu, neustrašivom Tobdžiji.“

Klajv Kasler i Džastin Skot

Jamamoto je zatim pregledao Langnerove police za knjige. Ukoričene prijave za patente borile su se za prostor s romanima. Skorašnje prijave bile su otkucane na pisačkoj mašini. Izvlačio je svesku za sveskom, sve dok nije pronašao prošlogodišnje prijave za patente popunjene običnim rukopisom. Raširio je jednu na inženjerovom radnom stolu, a zatim iz bočne fioke izvadio list papira i *voterman* nalivpero sa zlatnim vrhom. Neprestano bacajući pogled na uzorak Langnerovog rukopisa, Japanac je krivotvorio sažeto i haotično pismo. Završivši ga rečima „Oprostite mi“, na kraju je nažvrljao Langnerov potpis.

Zatim je amonijak i jod odneo u nužnik konstruktora oružja. Drškom džepnog pištolja *nambu* izdrobio je kristale joda na mermernom umivaoniku i prah nasuo u šolju za brijanje. Peškirom je obrisao pištolj, ostavivši ljubičastu fleku na tkanini. Potom je sipao tečni amonijak na prah joda i drškom Langnerove četkice za zube promešao smesu da dobije gustu pastu azot-trijodida.

Otvorio je poklopac koncertnog klavira, zavukao ruku u uzani deo drvenog kućišta, najudaljenijeg od dirki, i pastom namazao gusto zbijene žice. Nakon što se osuši, eksplozivna smesa postaće veoma nestabilna i izuzetno osetljiva na udarac. I najmanja vibracija izazvaće gromoglasan prasak i blesak. Ta eksplozija teško da bi oštetila bilo šta u kancelariji, osim možda klavira. Međutim, biće odličan detonator.

Na vrh okvira od livenog gvožđa, tik iznad samih žica, postavio je svilenu vrećicu. U vrećici se nalazilo dovoljno kordita da topovsku granatu tešku 5,5 kg baci 3,5 km u daljinu.

Jamamoto Kenta izašao je iz fabrike topova putem kojim je i došao. Oči su ga pekle i pomalo suzile od amonijaka. Iznenada, stvari su krenule naopako. Kapiju Severne železnice blokirala je iznenadna noćna aktivnost. Manevarske lokomotive vukle su otvorena teretna kola okružena hordom železničara. Jamamoto se povukao dublje u fabriku za izradu vojne opreme i naoružanja, prošao pored elektrane, pa kroz lavirint puteva, građevina i magacina. Orijeđujući se pomoću dimnjaka elektrane i eksperimentalnih tornjeva s radio-antenama, koji su se ocrtavali naspram neba obasjanog mesečinom, prešao je preko parka i vrtova među lepim kućama od cigle, u kojima su spavale porodice komandanta i ostalih visokih oficira vojnog brodogradilišta.

Teren se tu uzdizao. Na severozapadu je nazreo obris Kapitola visoko iznad gradskih krovova. Smatrao ga je još jednim simbolom strahovite

američke moći. Koja druga nacija bi mogla da podigne najveću kupolu od kovanog gvožđa na svetu dok se nalazi usred krvavog građanskog rata? Skoro da je stigao do bočne kapije kada ga je na uzanom putu iznenadio stražar.

Jamamoto je imao taman dovoljno vremena da se pribije leđima u živu ogradu.

Ako ga zarobe, osramotiće ceo Japan. U Vašingtonu je došao da tobože pomogne u katalogizaciji Frijerove kolekcije azijske umetnosti u muzeju *Smitsonijan*. Paravan mu je omogućavao da se upozna s članovima diplomatskog kora i moćnim političarima, uglavnom zahvaljujući njihovim suprugama koje su se sve odreda smatrale umetnicama i upijale svaku Jamamotovu reč o japanskoj umetnosti. Ipak, pravi stručnjaci u *Smitsonijanu* dosad su ga već dva puta hvatali u neznanju. Za rupe u svom na brzu ruku napabirčenom znanju okrivio je loše vladanje engleskim jezikom. Za sada su taj izgovor prihvatili. Međutim, neće postojati ama baš nikakvo prihvatljivo objašnjenje ako japanskog kuratora azijske umetnosti uhvate kako se noću šunja po vojnom brodogradilištu u Vašingtonu.

Stražar je išao niz put, a đonovi čizama škripali su po šljunčanoj stazi. Jamamoto se povukao dublje u živu ogradu i iz džepa izvadio pištolj, ali samo kao poslednje sredstvo. Pucanj bi uzbunio marince stražare u barakama kraj glavne kapije. Nastavio je da se povlači dublje u živicu, tražeći prolaz kroz zbijene grančice na drugu stranu.

Stražar nije imao nikakav razlog da proučava živu ogradu. No, Jamamoto je ipak uporno gurao leđima i jedna grančica je krcnula. Stražar je zastao. Ispratio je pogledom zvuk. Kao za baksuz, mesečina im je baš tad obasjala lica.

Japanski špijun jasno je video penzionisanog mornara, starog morskog vuka, koji je dopunjavao oskudnu penziju radeći kao noćni čuvar. Lice mu je bilo izborano, oči izbeljene posle mnogih godina provedenih na tropskom suncu, a leđa pogrbljena. Međutim, ispravio se kada je ugledao vitku figuru skrivenu u živoj ogradi. Najednom energičan, više nije bio starac koji će se okrenuti i pozvati pomoć, već se u tren oka vratio natrag u vreme dok je bio pomorac čeličnih udova i širokih pleća, u punoj plimi života. Gromki glas, koji se nekada prolamao s vrha jarbola, upitao je: „Šta ti tražiš ovde, pakla mu?“

Jamamoto se unatraške konačno probio kroz živicu i potrčao. Stražar je uskočio u živu ogradu, upetljao se među grančice kao pile u kućinu i riknuo kao bik. Jamamoto je u daljini čuo povike. Promenio je smer kretanja i potrčao duž visokog zida. Zid je sagrađen, saznao je dok se pripremao

za noćasnji obilazak, nakon upada pljačkaša, kada se reka Potomak izlila i poplavila fabriku za izradu vojne opreme i naoružanja. Bio je previsok da bi ga preskočio.

Bat čizama škrgutao je pošljunčenom stazom. Veterani su vikali. Snopovi svetlosti električnih baterijskih lampi pretraživali su okolnu tminu. Iznenada je ugledao spasenje – drvo kraj zida. Ukopavši gumene đonove cipela u koru stabla, uzverao se do najniže grane, popeo još malo više i skočio na zid. Iza leđa je čuo povike. Gradska ulica s druge strane bila je pusta. Skočio je i dočekaio se na noge, ublaživši prizemljenje gipkim kolenima.

Na Bazard Pointu, nedaleko od početka Prve ulice, Jamamoto se ukrcao u čamac dugačak šest metara, opremljen Pirsovim bešumnim motorom od dve konjske snage. Kormilar je uplovio u rečnu struju i krenuo nizvodno niz Potomak. Izmaglica na površini vode konačno je sakrila čamac od pogleda, a Jamamoto je odahnio od olakšanja.

Sklonivši se s noćne hladnoće u malu prostoriju ispod pramca, razmislio je o malopredašnjem bekstvu za dlaku i zaključio da njegova misija ipak nije pretrpela nikakvu štetu. Staza na kojoj ga je zamalo uhvatio noćni čuvar nalazila se barem osam stotina metara od fabrike topova. Niti je bilo bitno što mu je starac video lice. Amerikanci su prezirali Azijce. Svega šačica Amerikanaca bila je u stanju da prepozna razliku između Japanca i Kineza. Budući da su kineski emigranti u Sjedinjenim Državama bili kudikamo brojniji od japanskih, stražar će prijaviti bespravan upad prokletog Kineza – opijumskog đavola, pomislio je Jamamoto sa osmehom olakšanja. Ili, zakikotao se tiho, nekog belog trgovca robljem, koji je vrebao priliku da ugrabi kćerke komandanta brodogradilišta.

Osam kilometara nizvodno, iskrcao se u Aleksandriju, u Saveznoj Državi Virdžiniji.

Sačekao je da se čamac udalji od drvenog pristaništa, a potom pohitao duž dokova i ušao u zamračeno skladište dupke puno zastarele pomorske opreme prekrivene paučinom i debelim slojem prašine.

Mlađi muškarac, kog je Jamamoto posprdno zvao Špijun, čekao ga je u slabo osvetljenoj stražnjoj prostoriji, koja je služila kao kancelarija. Bio je dvadeset godina mlađi od Jamamota i imao toliko prosečan izgled da ga je bilo skoro nemoguće opisati. U njegovoj kancelariji su se takođe nalazili i zastareli ukrasni predmeti iz predašnjih ratova: ukrštene sablje na zidovima; Dalgrenov brodski top od livenog gvožđa, iz Građanskog rata, koji

se punio spreda i od čije velike težine se pod prostorije ugibao; i reflektor s bojnog broda, prečnika 610 mm, postavljen iza saradnikovog stola. Jamamoto je uhvatio odraz vlastitog lica u prašnjavom staklu.

Izvestio ga je da je uspešno izvršio misiju. Onda je, dok je špijun hvatao beleške, do najsitnijih tančina prepričao šta je sve video u fabrici topova. „Mnogo toga“, zaključio je, „deluje istrošeno.“

„To teško da predstavlja iznenađenje.“

Prezaposlena a nedovoljno plaćana, fabrika topova proizvodila je sve što je potrebno Velikoj beloj floti – od tovarnih dizalica do torpednih cevi. Nakon isplavljanja bojnih brodova, fabrika topova prosleđivala je u San Francisko pošiljke rezervnih delova, mehanizama za nišanje, zatvarače i postolja za topove. Američka flota će se narednog meseca, pre polaska na Tihi okean, tamo oporaviti nakon putovanja dugog dvadeset dve hiljade kilometara oko rta Horn i iznova opremiti u pomorskoj bazi na Mer Ajlandu.

„Ja ih ne bih potcenjivao“, uzvratio je sumorno Jamamoto. „Istrošena mašinerija može se lako zameniti.“

„Kada bi imali malo mozga.“

„Sudeći po onome što sam video, i te kako ga imaju. Kao i maštu. Jednostavno su zastali da dođu do daha.“

Špijun za radnim stolom osećao je da je Jamamoto Kenta opsednut – ako ne i potpuno raspamećen – strahom od američke mornarice. I ranije je slušao Japančevo trabunjanje i znao je da ga izbaciti iz koloseka i promeniti temu razgovora tako što će prekomerno hvaliti njegove špijunske sposobnosti.

„Nikad nisam sumnjao u tvoju pronicljivu moć opažanja. Zadivljuju me opseg i širina tvojih veština: hemija, inženjerstvo, krivotvorenje. Jednim potezom osujetio si razvoj američke artiljerije i njihovom Kongresu poslao poruku da im je mornarica korumpirana.“

Gledao je kako Jamamoto sija od samozadovoljstva. Čak i najспособniji operativac na svetu poseduje Ahilovu petu. Jamamotova slabost bila je taština epskih razmera.

„Igram ovu igru već jako dugo“, složio se Jamamoto s lažnom skromnošću.

Zapravo, pomislio je čovek za stolom, hemijska formula za azot-trijodid kao detonator mogla se pronaći i u *Enciklopediji igara i sportova za mlade*. Što, naravno, nije umanjivalo Jamamotovu vrednost, kao ni njegovo opširno i duboko znanje o pomorskom ratovanju.

Nakon što je malo smekšao Japanca, pripremio se da ga testira. „Prošle nedelje, na *Luzitaniji*“, kazao je, „naleteo sam na britanskog atašea. Znaš već tu felu ljudi. Sebe smatra špijunom džentlmenom.“ Špijun je posedovao

zapanjujući dar za imitaciju stranih naglasaka i bez greške je oponašao otezanje u govoru engleskog aristokrate. „*Japanci*, obznanio je taj Englez svima u salonu za pušenje, *poseduju prirodan talenat za špijunažu, kao i dovitljivost i samokontrolu koje se ne mogu pronaći na Zapadu.*“

Jamamoto se nasmeja. „To mi liči na potpukovnika Abington-Vestlejka iz divizije za inostrane poslove Pomorske obaveštajne službe, koji je prošlog leta primećen kako slika akvarel estuarijuma* na Long Ajlandu, na kojem se, gle čuda, našla i najnovija američka podmornica klase *vajper*. Smatraš li da je dosadnjaković to mislio kao kompliment?“

„Teško da bi ga francuska mornarica, u koju se tako uspešno infiltrirao prošlog meseca, nazvala dosadnjakovićem. Jesi li zadržao novac?“

„Molim?“

„Novac koji je trebalo da podmetneš Arturu Langneru – jesi li ga zadržao?“ Japanac se ukočio. „Naravno da nisam. Stavio sam ga u fioku.“

„Protivnici mornarice u Kongresu moraju da poveruju u to kako je njihov glavni inženjer, njihov voljeni Tobdžija, primao mito. Taj novac je od presudnog značaja za željeni efekat na Kongres, da bi se zapitali šta je još trulo u američkoj mornarici. Jesi li zadržao novac?“

„Ne bi trebalo da me iznenadi što odanom saradniku postavljaš tako ponižavajuće pitanje. Budući da i sam poseduješ srce lopuže, pretpostavljaš da su i svi ostali lopovi.“

„Jesi li zadržao novac?“, ponovio je špijun. Navika da održava potpunu mirnoću maskirala je čeličnu snagu robusne građe.

„Poslednji put ti kažem, nisam zadržao novac! Hoćeš li se osećati uverenije ako ti se zakunem sećanjem na svog starog prijatelja – tvog pokojnog oca?“

„Učini to!“

Jamamoto ga je pogledao direktno u oči s neprikrivenom mržnjom. „Kunem se sećanjem na svog starog prijatelja, tvog oca!“

„Onda da ti verujem.“

„Tvoj otac je bio rodoljub“, uzvratio je Jamamoto ledenim glasom. „Ti si običan najamnik.“

„A ti si na mom platnom spisku“, usledio je još hladniji odgovor. „A kada izvestiš svoju vladu o dragocenim informacijama koje si prikupio u fabrici topova u vašingtonskom vojnom brodogradilištu radeći za mene, tvoja vlada će ti još jednom platiti.“

* Estuarijum i estuarij – levkasti zaliv na ušću reke, široko otvoren prema moru. (Prim. prev.)

Špijun

„Ja se ne bavim špijunažom radi novca. Ja špijuniram za Japansko carstvo.“

„I za mene.“

„Dobro vam nedeljno jutro svima koji preferirate muziku bez propovedi“, pozdravio je Artur Langner prijatelje u fabrici topova.

Odeven u izgužvano vrećasto odelo, razbarušene guste kose i ispitivačkih, sjajnih očiju, glavni inženjer Biroa pomorske artiljerije cerio se poput dečaka koji nešto zanimljivo nalazi u svemu što vidi, a najviše od svega voli neobične i čudne detalje. Tobdžija je bio vegetarijanac, otvoreni agnostik i vatreni zagovornik teorija o podsvesnom umu bečkog neurologa Sigmunda Frojda.

Imao je i patentnu prijavu za izum koji je nazvao *Električna mašina za vakuumsko čišćenje* jer je svoju plodnu maštu posvetio i iskrenom uverenju da naučno-tehničkim unapređenjem kućnih aparata može da oslobodi žene od robovanja kućnim poslovima. Takođe je verovao da žene treba da imaju pravo da glasaju na izborima, da rade iste poslove kao i muškarci, pa čak i da praktikuju kontracepciju. Kolali su podsmešljivi komentari da će njegova kćerka, koja je u Vašingtonu i Njujorku živela prilično raspogasanim životom, biti glavni uživalac njegovih izuma.

„Pravi pravcati ludak“, vajkao se komandant vojnog brodogradilišta.

Međutim, nakon što je video demonstraciju paljbe Langnerovog najnovijeg topa kalibra 305 mm na Probnom poligonu *Sendi Huk*, starešina Pomorske artiljerije samo je tiho promrmljao: „Hvala bogu da radi za nas, a ne za neprijatelja!“

Zaposleni, s koca i konopca sakupljena šarenolika družina iz fabrike topova, okupljali su se nedeljom ujutro kod njega na porciju kamerne muzike. Veselo su se nasmejali kada se Langner našalio: „Čisto da njuškala, koja nas možda prisluškuju, ne pomisle da smo potpuni neznaoši, hajde da počnemo s hrišćanskom himnom *Amazing Grace*. U G-duru.“

Seo je za koncertni klavir.

„Možete li najpre da odsvirate a-mol, gospodine?“, upitao je violončelista, stručnjak za bojeve glave.

Langner je lagano lupio po dirkama i odsvirao a-mol kako bi prisutni muzičari mogli da naštimuju instrumente. Zakolutao je očima u šaljivom nestrpljenju dok su otpuštali i zatezali čivije. „Da li se vi to, gospodo, pripremate za ove najnovije atonalne lestvice?“

„Može li još jedan a-mol, ako vam nije teško, Arture?“

Klajv Kasler i Džastin Skot

Langner je jače udario dirke, pa je onda nastavio ravnomerno da ponavlja. Gudači su najzad bili zadovoljni.

Na desetom tonu, kod stiha *once was lost*, uključili su se violinisti – stručnjak za pogon torpeda i krupni glavni inženjer cevovoda. Odsvirali su melodiju do kraja i krenuli iz početka.

Langner je podigao krupne šake iznad klavijature, nagazio na pedalu i zaszvirao visoki akord G na stihu *a wretch like me*.

U unutrašnjosti klavira, pasta azot-trijodida stvrđnula se u isparljivu suhu pokoricu. Kako je Langner svirao, čekići prekriveni filcem udarali su u žice G, B i D i nagonili ih da vibriraju. Gore-dole niz muzičku lestvicu, još šest tonova na žicama G, B i D, koje su istovremeno vibrirale i tresle azot-trijodid.

Smesa je eksplodirala uz gromoglasan prasak. Ljubičasti oblak podigao se iz kućišta klavira i detonirao vrećicu kordita. Kordit je razneo klavir u hiljadu sićušnih šrapnela od drveta, žice i slonovače, koji su izrešetalj Langnerovu glavu i grudi. Umro je iste sekunde.

2.

Do 1908. godine, Detektivska agencija *Van Dorn* bila je prisutna u svim iole značajnijim američkim gradovima, a agencijske kancelarije uvek su odražavale lokalni karakter. Glavni štab u Čikagu bio je smešten u apartmanu raskošnog hotela *Palmerova kuća*. Filijala u prašnjavom Ogdenu, u Saveznoj Državi Juti, nalazila se u iznajmljenom sobičku železničke stanice, ukrašena posterima traženih kriminalaca. Njujorške kancelarije ugnezdale su se u luksuznom hotelu *Nikerboker* u Četrdeset drugoj ulici. A u Vašingtonu, nedaleko od Ministarstva pravde, njihovog glavnog klijenta, Van Dornovi detektivi postavili su bazu na drugom spratu najboljeg prestoničkog hotela, novog *Vilarda* na Pensilvanijskoj aveniji, svega dva stambena bloka od Bele kuće.

Džozef van Dorn je u Vašingtonu imao i privatnu kancelariju, jazbinu obloženu panelima od orahovine, krcatu najsavremenijim komunikativnim uređajima kako bi mogao da kormilari svojom transkontinentalnom organizacijom. Osim privatnog telegrafa, imao je tri telefona s obrtnim brojčanicima, za međugradske pozive sve do Čikaga, diktafon marke *devo* i internu telefonsku centralu *kelog*. Špijunka na vratima omogućavala mu je da krišom dobro odmeri klijente i potkazivače koji su čekali u recepciji. Prozori kancelarije gledali su na prednja vrata i bočne ulaze u hotel.

Nedelju dana nakon tragične smrti Artura Langnera u mornaričkoj fabrici topova, Van Dorn je s tih prozora zabrinuto posmatrao kako dve žene silaze s tramvaja, užurbano prelaze preko trotoara zakrčenog pešacima i nestaju u unutrašnjosti hotela.

Interfon je zazujao.

„Stigla je gospođica Langner“, obavestio ga je *Vilardov* hotelski detektiv, inače takođe Van Dornov službenik.

„Vidim.“ Nije se radovao predstojećoj poseti.

Osnivač Detektivske agencije *Van Dorn* bio je ćelavi muškarac stamene telesne građe, star četrdesetak godina. Imao je izražen rimski nos ukrašen nakostrešenim riđim brkovima i blago i ljubazno ponašanje advokata, ili

Klajv Kasler i Džastin Skot

biznismena, koji je rano u životu stekao veliko bogatstvo. Ipak, sanjive oči iza poluzatvorenih kapaka skrivale su zastrašujuću inteligenciju; državni zatvori bili su prepuni prestupnika koje je njegov manir uglednog džentlmena zavarao pa su ga pustili da im priđe dovoljno blizu i namakne lisice na zglobove.

U prizemlju, dve žene su kao magnet privlačile pažnju muškaraca dok su klizile kroz *Vilardovo* pozlaćeno mermerno predvorje. Ridokosa devojka s visprenim sjajem u očima, stara osamnaest-devetnaest godina, bila je pomodno odevena. Njena pratilja bila je visoka, crnokosa lepotica, u crnoj odeći u znak žalosti, sa šeširom ukrašenim perjem crnih morskih galebova, lica delimično skrivenog ispod vela. Ridokosa devojka stezala ju je za lakat, kao da joj uliva hrabrost.

Međutim, izašavši iz predvorja, Doroti Langner je autoritativno preuzela vođstvo i ubedila družbenicu da sedne na mekanu sofou u podnožju stepeništa.

„Jesi li sigurna da ne želiš da pođem s tobom?“

„Ne, hvala ti, Ketrin. Odavde mogu i sama.“

Doroti Langner je pridigla porub duge suknje i pohitala uz stepenice. Ketrin Di je iskrivila vrat da vidi kako Doroti zastaje na odmorištu, zadiže veo i naslanja čelo na hladnu, uglačanu površinu mramornog stuba. Potom se uspravila, sabrala, nastavila niz hodnik i ušla u recepciju agencije Van Dorn, van Ketrininog vidika.

Džozef van Dorn bacio je pogled kroz špijunku. Recepcioner je bio staložen čovek – ne bi ni sedeo za prijemnim stolom da nije bio – ali dok je uzimao vizitkartu od crnokose lepotice, izgledao je kao da ga je udario grom. Van Dorn je turobno pomislio da cela Divlja družina* može komotno da upadne u recepciju i iznese sav nameštaj, a da momak to uopšte ne primeti.

„Ja sam Doroti Langner“, predstavila se snažnim, muzikalnim glasom. „Imam zakazan sastanak s gospodinom Džozefom van Dornom.“

Van Dorn je žurno izašao u recepciju i usrdno je pozdravio.

„Gospođice Langner“, rekao je, a jedva primetan irski naglasak u njegovom glasu umekšao je grube čikaške tonove, „primite moje najiskrenije saučešće.“

„Hvala, gospodine Van Dorne. Veoma cenim što ste pristali da me primite.“

Uveo ju je u svoje svetište.

* Orig. *Wild Bunch* – odmetnička banda Dulin–Dalton iz Oklahome. (Prim. lekt.)